

Státní nakladatelství dětské knihy (SNDK), edice Knihy odvahy a dobrodružství (KOD)

Od vydání poslední ransomovky v nakladatelství Hokr muselo uplynout deset let, než se knihy AR znovu objevily na pultech knihkupectví.

Na konci padesátých let nebylo jednoduché začlenit do edičního plánu knihy britského, tedy potenciálně „podezřelého“ autora. Argumentem, který nakonec „soudruhy“ přesvědčil, bylo, že AR hrál šachy s V. I. Leninem a udělal s ním několik rozhovorů pro britský tisk¹.

První knihou v novém vydání kupodivu nebyl Boj o ostrov, ale Zamrzlá loď kapitána Flinta v překladu Jaromíra Hořejše. Ten byl oproti předválečné verzi poněkud upravený. Nejvýraznější změnou je, že kapitán Amazonky se už nejmenuje Vlasta, ale Nancy jako v originálu².

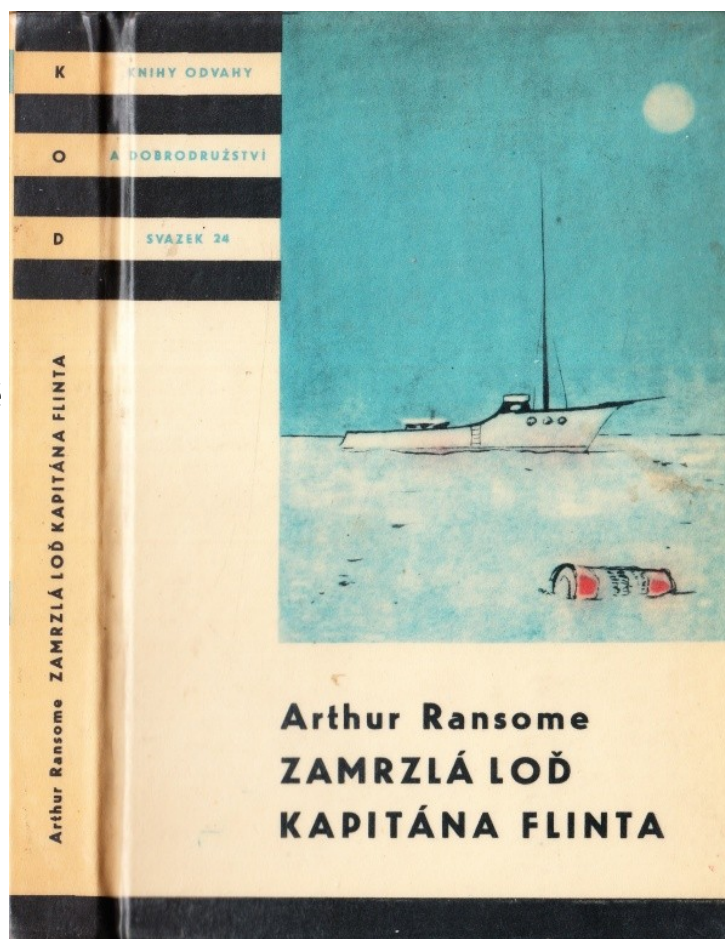
Jako ilustrátor byl vybrán populární Kamil Lhoták. Jeho ilustrace mají nezaměnitelné kouzlo, ovšem věcně je tam řada podivností a nesrovnalostí. V Zamrzlé lodi to ještě není tak patrné, tam se loď moc nevyskytuje.

Zamrzlá loď kapitána Flinta

SNDK 1958 KOD svazek 24

překlad Jaromír Hořejš

ilustrace Kamil Lhoták

Hned v následujícím roce vyšla kniha, kterou vlastně série o Vlaštovkách a Amazonkách začíná, Boj o ostrov. Přinesla tři významné změny. Především novou překladatelku Zoru Wolfovou. Byla vybraná na základě konkurzu, který nakladatelství na překlady knih A. R. vypsal, a zůstala ransomovkám věrná - postupně přeložila kompletní sérii, ale o tom později.

Druhou změnou je, že v knize jsou, podobně jako v anglických vydáních, dvě mapy: Jezero a Ostrov divokých koček. Ty vytvořil bravurně Jaromír Vraštil, na mapy expert na slovo vzatý³.

1 Hezky na to vzpomíná Jaromír Průša ve Zpravodaji 19 (jaro 2007)

2 Porovnávání překladů je vděčným tématem, dokonce i pro serióznější práce než jsou články do Zpravodaje. Existuje na to i diplomová práce. Přesto se k srovnání některých detailů různých překladů vrátíme, asi na to jeden článek nebude stačit – uvidíme

3 Mapy kreslil i do jiných knih, například některých vydání verneovek. Nekreslil ovšem jen mapy, řadu knih ilustroval

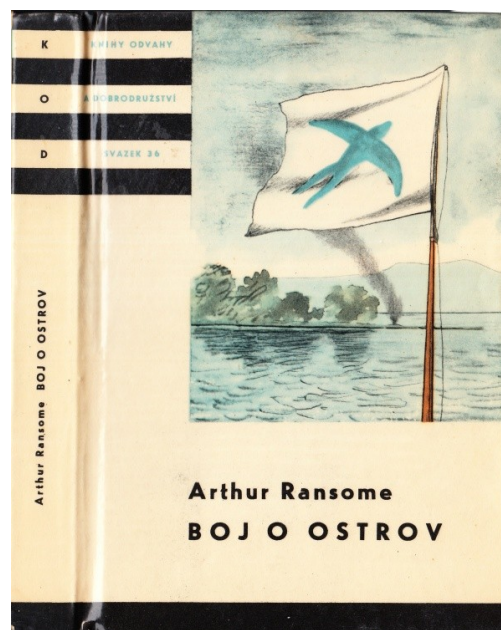
Poslední změna je u veršů v záhlaví některých kapitol. Ty jsou u vydání v nakladatelství Josef Hokr vynechány.

Boj o ostrov

SNDK 1959 KOD svazek 36

překlad Zora Wolfová, verše Soňa Nová a J. Bíbl

ilustrace Kamil Lhoták, mapy Jaromír Vraštil

I další knížka, Trosečníci z Vlaštoky, vyšla v chronologii, kterou příběhům dal autor. U této knížky a následujícího příběhu Petr Kachna dochází k malému chronologickému zmatku. V TV vystupuje fiktivní postava Petra Kachny, který se objeví až v dalším, „vymyšleném“ příběhu. Nesrovnalosti patrně vznikly tím, že na obou knížkách autor pracoval střídavě, a tak mu zřejmě drobné nesrovnalosti unikly. Patrně také netušil, že nejen ve Velké Británii, ale po celém světě se najde spousta š'ouralů, kteří budou jeho knížky pečlivě a podrobně zkoumat.

Jak uvidíte na obrázku, na desce knihy jsou trochu „šmouhy“. Původně jsem se domníval, že jsem měl smůlu a mám nějaký nepovedený výtisk. Postupem času mi prošly rukama TV v tomto vydání v mnoha exemplářích a šmouhy byly na všech.

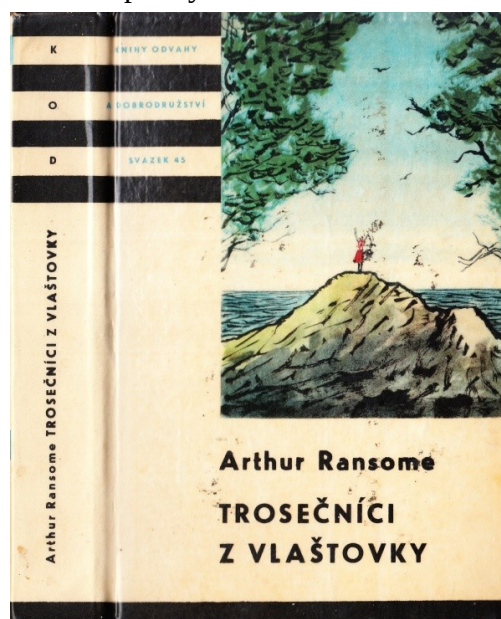
Trosečníci z Vlaštoky

SNDK 1960 KOD svazek 45

překlad Zora Wolfová, verše Soňa Nová

ilustrace Kamil Lhoták, mapa Jaromír Vraštil

doslov Jaromír Průša

Důležitý je v tomto vydání doslov Jaromíra Průši. Je to asi první indicie v češtině, která čtenáři napoví, kde se jeho oblíbené příběhy odehrávají. Jsou tam sice drobné nepřesnosti, ale dodnes si pamatuji, že jsem si tenkrát v podrobném atlasu po

pradědečkovi hned jezero i osadu Coniston našel a od té doby jsem toužil se tam podívat. Nakonec se mi to povedlo, ale to jsem odbočil.

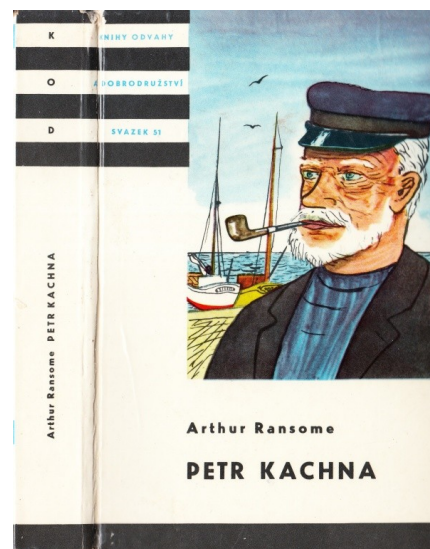
V roce 1961 se objevil Petr Kachna. Kniha vyšla poprvé s přesným překladem originálního názvu. Předválečná vydání čtenáři znali jako Prázdniny na moři. Jde o klasické dobrodružství s pirátským pokladem na ostrově v Karibiku. Původní záměr byl trochu jiný, mělo jít o příběh, který si Vlaštovky a Amazonky vymýšlejí na palubě norfolkské wherry, kam je kapitán Flint pozval na zimní prázdniny.

Petr Kachna

SNDK 1961 KOD svazek 51

překlad Zora Wolfová, verše Soňa Nová

ilustrace Kamil Lhoták, mapy Jaromír Vraštil

Ve fiktivní chronologii by měla následovat Zamrzlá loď kapitána Flinta. Jenže ta už vyšla jako první ransomovka v SNDK v roce 1958. Takže pro rok 1963 si nakladatelství SNDK připravilo další knížku, kde významnou roli hrají sourozenci Doroška a Dick. Čtenáři předválečné knihovny ji znali pod názvem Potopená loď. SNDK a Zora Wolfová zvolili název odpovídající anglickému originálu Klub Lysek. Protože v téhle knížce se vyskytují poměrně hojně motorové čluny, odhaduji, že to ilustrátorovi Kamilu Lhotákovi lépe sedlo, než plachty. Pokud se Lhotákovou tvorbou proberete podrobněji, je jasné, že jeho doména byla tam, kde bylo cítit benzín. Skvělé ilustrace vytvořil pro automobilistickou knížku Adolfa Branalda Dědeček automobil.

Klub Lysek

SNDK 1963 KOD svazek 66

překlad Zora Wolfová

ilustrace Kamil Lhoták,

mapy Jaromír Vraštil?⁴

4 Jaromír Vraštil sice v tiráži jako autor map uvedený není, ale odhaduji, podle charakteristického rukopisu, že vytvořil mapy Severních i Jižních Norfolkských řek stejně jako mapy k předchozím ransomovkám

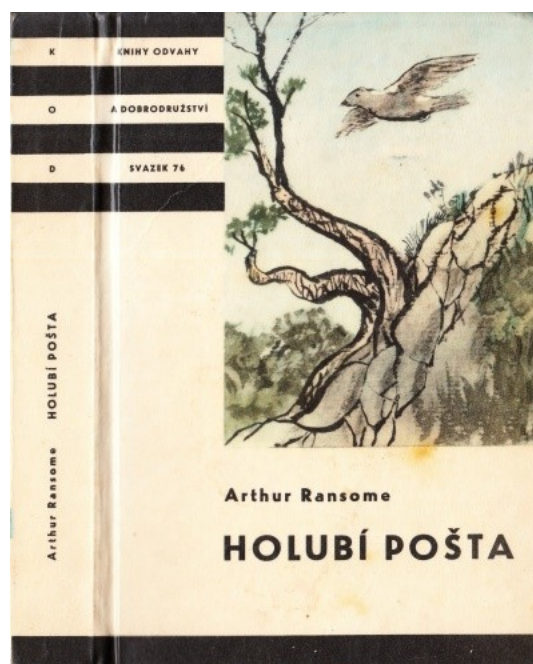
Hned následující rok se čtenáři dočkali další ransomovky, kterou někteří znali už z poválečného vydání v nakladatelství Josef Hokr. Byla to Holubí pošta, příběh spíše suchozemský, spojený s mineralogií a chemií, což jednoznačně určuje snad nejdůležitější postavu příběhu – „profesora“ Dicka.

Holubí pošta

SNDK 1964 KOD svazek 76

překlad Zora Wolfová

ilustrace Kamil Lhoták, mapa Jaromír Vraštil?⁵

Na další ransomovku si čtenáři museli počkat trochu déle, až do roku 1967. Bylo to první české vydání dalšího příběhu z Norfolku: Velká šestka. Příběh téměř detektivní, kde vedoucí roli, možná trochu překvapivě, přebírá Dorotka, která zde projevuje výrazný detektivní a podle slov pana Farlanda i právnický talent.

Velká šestka

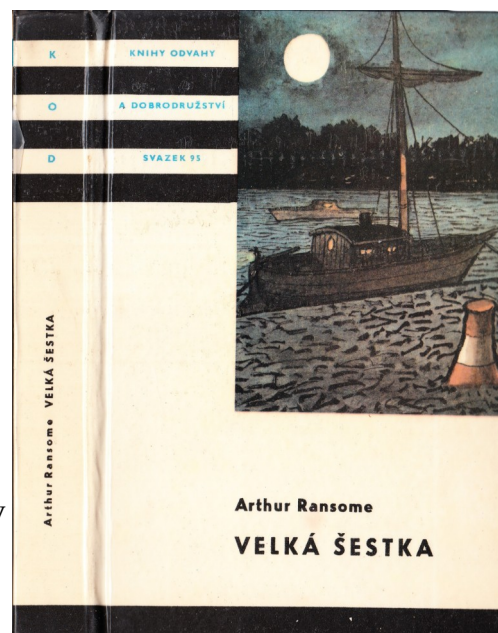
SNDK 1967 KOD svazek 95

překlad Zora Wolfová

ilustrace Kamil Lhoták⁶

A tím vydávání knih v edici KOD končí. Nikoli však v SNDK. Pod novým názvem (od roku 1969) Albatros ve vydávání knih AR pokračovalo. To bude námětem pro další pokračování našeho pátrání.

čfk

⁵ Jaromír Vraštil opět v tiráži jako autor mapy uvedený není. Podle charakteristického rukopisu je téměř jisté, že je autorem i této mapy.

⁶ Mapa v téhle knize není. V anglických vydáních je použita mapa severních řek shodná s mapou z Klubu Lysek